

Prvi slovenski dnevnik v
Zjedinjenih državah.
Izhaja vsak dan izvenredni
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 180. — ŠTEV. 180.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 2, 1907. — V PETEK, 2. VEL. SRPANA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK XV.

Iz delavskih krogov. Položaj v Minnesoti.

ŠTRAJKUJOČI RUDARJI ŽELEZ-
NIH RUDNIKOV V MINNE-
SOTI SO SKLENILI DO-
GOVOR S ŠERI-
FOM.

Parade jim niso dovoljene, pač pa bo-
do zamogli prirejati zborovanja.

DRUGI ŠTRAJKI.

St. Paul, Minn., 2. avg. Med zas-
topniki države, uradniki jeklarni in
štrajkujoči delavci, prišlo je včeraj
popoldne do sporazuma glede nadalj-
nega zadržanja štrajkarjev in šerifa-
vega potovanja. Dogovor je tak, da ne
bode potreba v one kraje poslati vo-
jaštvo. Tekom popoldneva je dobil
governor Johnson od svojega osobne-
ga zastopnika poročilo, da je prišlo
med zgoraj navedenimi zastopniki
strank do sklenitve dogovora, glasom
kterega so se štrajkarji zavazeli, da
ne bodo prirejali parad, in da se za-
sebnost lastnine ne bodo dotaknili. Ra-
di tega se je štrajkarjem dovolilo mir-
no zborovati in posvetovati se o svo-
jih koristih. Dosedaj ni prišlo nikjer
do nemirov. Štrajk bode najbrže še
dolgo trajal.

Butte, Mont., 2. avg. Ker lastniki
rudnikov niso hoteli povečati v rud-
nikih zaposlenim masinistom plačo za
50 centov na dan, je 200 masinistov
prišlo o polnoči štrajkat. Ako bo-
de štrajk dolgo trajal, bodo morali
bakrene rudnike zapreti. Dosedaj so
dobivali masinisti po \$4.50 na dan.
Seraaton, Pa., 2. avgusta. Štrajk
delavcev v tukajšnjih tovarnah za
svilo se neprestano razširja in sedaj
štrajka še pettisot delavcev.

GROZEN UMOR V NEW YORKU.

Osemletno deklico so našli v kleti
umorjeno.

V kleti hiše 203 na 1. Ave. v New
Yorku, našli so včeraj umorjeno de-
klečo Katie Titchener, ki je stara 8
let in ki je neznano kam zginola mi-
noli ponedeljek zvečer, ko jo je mati
poslala v prodajalnice. Že po površ-
nej preiskavi njenega trupla se je do-
gnalo, da je morilec nedolžno dekletce
posilil in jo potem zadavil.

Dve uri potem, ko so našli truplo,
je coroner odredil, da se mora Itali-
jan Gaetano Rippolone zapreti, kajti
o njem je coroner zvedel, da je več-
krat občeval z umorjeno dekletco, ki-
rej je tudi kupoval slaščice.

Kasneje so v zvezi s tem umorom
aretovali tudi Italijana Giuseppe
Bonfantija.

Natančno po Kristusovemu nauku.

Kačih sedemdeset pobožnih Italija-
nov v Newarku, N. J., si je Kristov
nauk, da je Bog ustvaril svet za vse
ljudi, tako temeljito vzelo k sreči, da
so na zemljišče katoliškega seminarja
Seton Hall College pri Newarku, po-
stavili velike šotore, v katerih so na-
meravali stanovati, da bi jim tako ne
bilo treba plačevati stanarin. Minolo
nedeljo so ta veseli dogodek prazno-
vali z nepopisnim pijačevanjem in
veselim plesom. Ko je škof O'Connor
zvedel o tem početju svojih bratov v
Kristusu in svojih semenišnih soso-
dov, pozval je policijo, da Italijane
preprodi, ker taki bratje nikomur ne
koristijo, se ne zmenijo za to, da bi
v cerkvi dajali miloščino in raje oni
denar nalože v obestonsko pivo in
vino. Policija je Italijane v resnici
preprodila, toda zvečer, ko so mislili,
da policajev ni več v bližini, so se zo-
pet s svojimi šotori vrnili ter nazna-
nili bojevitemu škofu, da je Bog
ustvaril zemljo za svoje otroke, kar
celo katoliška cerkev uči. Policija je
pa s tem ni strinjala in tako je Itali-
jane zopet preprodila.

Ko si namenjen ženo,
ali pa
si želiš biti v vojni čene na FRANK
SAKSE, 109 Greenwich St., New York, N. Y.,
ker tu bodeš najpogostejše in najboljše
posrečeno. Fr. Sakser je priznani zastop-
nik vseh tujih parobrodskih družb.

V prid naseljevanja japonskih kulijev.

JAPONSKE TRGOVINSKE ZBOR-
NICE SO SE ZAVZELE ZA
PRAVICE SVOJIH
ROJAKOV.

Trgovinske komore navajajo podrob-
nosti, kako se tu teptajo
pravice Japoncev.

NOVI NASELJENCI.

Seattle, Wash., 1. avgusta. Japo-
nske trgovinske komore so pripisale
tukajšnji trgovinski komori proš-
no, naj deluje na to, da izposluje
Japoncem v Ameriki iste pravice, ka-
koršnje imajo drugi doseljenci. Proš-
nja je naravno naslovljena na tukaj-
šnjo japonsko trgovinsko komoro in
v njej so navedene vse podrobnosti,
kako se pri nas postopa z Japonci:
da se njihove legitimne pravice teptajo,
da se ne spoštuje lastnina Japo-
ncev in da se nihče ne ozira na
pogodbene pravice, ki so jamčene
glasom pogodbe, sklenjene med Ja-
ponsko in Zjedinjenimi državami.
V istem pismu se tudi zatrjuje, da bo
vse to dovedlo do končanja trgovin-
skih zvez med obema deželama, ako
se razmere ne poboljšajo.

Victoria, B. C., Canada, 1. avg.
Semkaj so dospele vesti, da so raz-
ne družbe najele več parnikov za do-
voz Japoncev in Indijcev. Japonci
se bodo vkrenili v Honolulu, Hawaii,
in so namenjeni v British Columbi-
jo. Canadski delavci so radi tega
zelo vznemirjeni. S parnikom In-
diana je včeraj odplovalo iz Honolulu
v Viktorijo 800 japonskih kulijev.
Za prevoz je poskrbel nek japonski
potnik v Honolulu.

JUŽNE REPUBLIKE.

Župan v Ciudad Juarez pobegnil.

El Paso, Tex., 1. avg. Silviano Mon-
temayor, župan v Ciudad Juarez, kje-
ro mesto je najvažnejše v mehiškani
državi Chihuahua: je neznano kam
zginol. V Juarezu je zavladovala velika
razburjenost, ko so nedavno vjeli
večjo tolpo skrivarjev in poleg tega
zaprlj tudi trideset uglednih mešča-
nov.

V minolej noči so oblasti zaplenile
14 vozov, o katerih vsebini se je trdilo,
da obstoji iz premoga. Vozovi so bili
naslovljeni na mayorja in v njih so
bile dragocene obleke, čevlji in drugo
blago. Vse to je bilo pokrito s premo-
gom.

Gosenice na Long Islandu.

Southampton, L. I., 31. julija. Na
farmah na Long Islandu se je pojavi-
lo vse polno gosenic, ki so se uni-
čile mnogo akrov obdelanega polja.
Farmerji jih pokončujejo, toda do se-
daj so dosegli slabe uspehe. Na Long
Islandu, zlasti pa v brooklynskih
predmestjih, se je pojavilo letos tudi
na milijarde moskitov, ki delajo
prebivalstvu še več preglavice, nego
v nižavah New Jerseya. Rodbine, ke-
re so stanovali v okolici mesta, se ne-
prestanjo seliti nazaj v mesto, da se
tako izognejo nadležnemu moskitom,
ktere bodo sedaj pričele oblasti uni-
čevati s pomočjo petrolja, ako mesto
dovolj to potrební denar.

Dete le dvajset ur težko.

Dekorater William Thanak iz Far-
mingdale, L. I., je več ali manj pono-
sen oče hčerke, ktera je ob svojem
rojstvu tehtala natančno le dvajset
unč. Dekletce je tako majhno, da ima
mesto zibelke navadno škatlo za
smokve, v ktere ima več kot preveč
prostora. Ko so materi naznanili o te-
ži njene hčerke, je bila prepričana,
da se zdravnik in služkinja šalita. V
ostalem je pa mala zelo vesela in živi
srečno v inkubatorju. Zdravniki so
prepričani, da ostane pri življenju.

Brezplačno pošljemo
lepo sti-
ko parni-
ka, kateri spada k najcenejši, naj-
boljši in najdirektnější progi za
Slovence. Pišite na Austro-Ameri-
cana Line, Whitehall Building,
New York.

Žrtve železnic v minolej četrtletju.

TEKOM TREH MESAČEV JE BI-
LO NA ŽELEZNICAH UBI-
TIH 425 IN RANJE-
NIH 4920 OSOB.

2078 vlakov je zadelo in skočilo raz-
tirove; žrtve so valžubenci
in potniki.

NESREČE.

Washington, 1. avg. Meddržavna
prometna komisija poroča o nesrečah,
ktere so se pripetile tekom prvega
četrtletja na naših železnicah. Te
nesreče so zahtevale mnogo človeških
žrtv in napravilo družbam veliko
škodo.

Pri teh nesrečah je bilo v imenova-
nem času usmrtenih 421 potnikov in
vslužbenec, dočim je bilo 4920 osov
ranjenih; 2078 vlakov je v tem času
zadelo skupaj in 1913 jih je skočilo
raz tirove. Škoda, ktera je nastala
pri tem pri vagonih, tirovih in loko-
motivah, znaša \$3,536,110. Število
pri nesrečah ubitih potnikov se je za
30% pomanjšalo.

Pittsburg, Pa., 1. avg. V Fair-
mont, W. Va., vozeči vlak je včeraj
proti večeru na križanju pota pri
Sheridan Street v McKeesburgu sko-
čil raz tir in zavozil v tam stoječi
tovorni vlak. Dve osobi sta bili pri
tem ubiti in jeden potnik nevarno
ranjen.

Jonesboro, Ill., 1. avg. Lokomotiva
in dva vagona proti jugu vozečega
osobnega vlaka Mobile & Ohio želez-
nice skočila sta raz tir blizu Mill
Creeka. Jeden uslužbenec je bil na
mestu ubit in jeden potnik smrtno
ranjen. Jeden vagon je zgorel in
več potnikov je izdatno ranjenih.

Atchison, Kansas, 1. avg. Tovorni
vlak Missouri Pacific železnice štev.
164 je pri Shannon Hillu zavozil v
tovorni vlak št. 154, ki je stal na
glavem tiru. Dva uslužbenca in je-
den tramp so bili na mestu ubiti.

Razstrelba parnega kotla.

Iz Milana, Tenn., se javlja, da se
je tamkaj razlezel parni kotel neke
tovorne lokomotive s tako silo, da
so bili dva uslužbenca in dva trampa
na mestu ubiti. Deset osov je bilo
ranjenih.

KRETANJE PARNIKOV

Dospeli so:

Rhein 1. avgusta iz Bremena z 2210
potniki.
Koenig Albert 1. avg. iz Genove s 1157
potniki.
Bremen 1. avg. iz Bremena.
St. Laurent 1. avg. iz Havre s 478
potniki.
Majestic 1. avg. iz Liverpoola s 596
potniki.
Pannonia 1. avgusta iz Reke s 1922
potniki.

Dospeti tmajo:

Hispania iz Hamburga.
Graf Waldersee iz Hamburga.
Baltic iz Liverpoola.
Francesca iz Trsta.
Kaiserin Auguste Victoria iz Ham-
burga.
New York iz Southamptona.
La Lorraine iz Havre.
Campania iz Liverpoola.
Arkonia iz Libave.
Caledonia iz Glasgowa.
Trade iz Bremena.
Hamburg iz Genove.
Kronland iz Antwerpena.
Nieuw Amsterdam iz Rotterdamu.
Kroonprinz Wilhelm iz Bremena.
Breslau iz Bremena.
Carmania iz Liverpoola.
Barbarossa iz Bremena.
Adriatic iz Liverpoola.
Peterburg iz Libave.
Pennsylvania iz Hamburga.
Cedric iz Liverpoola.

Odpirali bodo:

Vaderland 3. avg. v Antwerpen.
St. Paul 3. avg. v Southamptonu.
Umbria 3. avg. v Liverpoolu.
Koenig Albert 3. avg. v Genovu.
President Lincoln 3. avgusta v Ham-
burgu.

Propad Georgije vsled prohibicije.

RADI NOVEGA PROHIBICIJSKE-
GA ZAKONA BODE GEOR-
GIJA IMELA NA MILI-
JONE IZGUBE.

Mestni, občinski in državni dohodki
se bodo nepopisno pomanjšali.

KONVENCIJA PROHIBICIJONI- STOV.

Augusta, Ga., 1. avg. V trgovini z
opojnimi pijačami zavladovala je po
vsej Georgiji nepopisna zmešnjava,
ker sta obe zbornici sprejeli tiranski
zakonski predlog, kateri prepoveduje
v vsej Georgiji izdelovati opojne pi-
jače, kojih prodaja je naravno tudi
zabranjena. Zakon, kterega podpisje
governor že te dni, postane pravomo-
čen dne 1. januarja.

Zgube, ktere bodo imela Augusta,
Macon, Atlanta, Savannah in druga,
radi nesimelnega novega zakona, bo-
do segale v milijone dolarjev, kajti
dohodki, ktere so imela mesta vsled
davka na opojne pijače, popolnoma
odpadejo. Železnice so ponudile pivo-
varnam in tovarnam zganja, da jim
vse stroje in druge naprave prepelje-
jo brezplačno v druge države. Lastni-
ki pivovarn in tovarn za zganje se
bodo sedaj nastanili v Alabami in
Floridi in od tam bode v nadalje pri-
hajal znani Georgia-whiskey.

Lincoln, Neb., 1. avg. Prohibicij-
onisti države Nebraska so se zbrali v
tukajšnjem mestu k svoji konvenciji
ter so sprejeli ekstremen program, v
kterem se pritožujejo radi kršitve
ustave, ktera prepoveduje razpeča-
vanje opojnih pijač.

Korejci se bran'jo. Pred splošno ustajo.

KRVAVI UPOR PROTI RAZORO-
ŽENJU IN RAZPUŠČENJU

KOREJSKE VOJ-

S K E.

Japonsko vojaštvo je pripravljeno na
ustajo. Velike korejske zgube.

PETDESET MRTVIH.

Seoul, 2. avg. Bataljon korejskih
vojakov se je včeraj uprl japonskej
odredbi glede razorožitve in je pričel
z bojem proti japonskim vojakom. Boj
se je vršil s puškami.

Korejci so imeli v tem boju in pri
izgredih civilistov 120 mrtvih in ra-
njenih.

Marki Ito je popoldne zatrdil ce-
sarju, da se mu ni ničesar bati. Jap-
onsko vojaštvo čuva sedaj tudi vse
konzulate. Japonsko vojaštvo je bilo
pripravljeno na to, da razoroži kore-
jske posade. Ostale korejske čete na
deželi bodo razpustili, kakor hitro
pride tozadevni cesarjev reskript v
one kraje.

Seoul, Koreja, 2. avg. Pred vojašni-
cami pri zapadnih mestnih vratih je
prišlo do boja med japonskim voja-
štvom in odpuščenimi korejskimi vo-
jaki. Štirideset ali petdeset vojakov
je bilo ubitih, med temi tudi več ja-
panskih vojakov, kteri so skrbeli za
mir. Več krogelj je priletelo v ameri-
ški konzulat.

Tokio, 2. avg. Glasom poročilo, ki
prihajajo iz Koreje, vlada sedaj v
Seoulu mir, dasiravno so včeraj ko-
rejski vojski napadli japonsko voja-
štvo. Japonci so izgubili jednega čes-
tnika.

Cesarjevo telesno stražo Japonci
ne bodo razpustili in so dovolili, da
ostane šest bataljonov garde nespre-
menjenih.

Ker razpuščeni korejski vojski ni-
majo streljiva in ker japonske obla-
sti strogo na nje pazijo, je vasko u-
stajalo gibanje inkubirano. Korejski
vojaki, ktere so razpustili, so dobili
za leto dni plačo.

Smrti Evropejcem. Položaj v Maroku.

ARABCI V MAROKU SO PRIČELI
S SPLOŠNO AGITACIJO
ZA SVETO VOJNO.

Mozlemi so sultanu odpovedali pokor-
ščino, ker sluša kristijane.

VZRUJANOST V FRANCIJI.

Tanger, Maroku, 2. avg. Dr. Merle,
kteri je z raznimi čifuti pribežal sem-
kaj iz Casablanca, poroča, da so Ev-
ropejce v imenovanem mestu pričeli
klati radi agitacije za sveto vojno,
za ktero se vedno bolj agituje med
Arabci. V ponedeljek je prišlo v
Casablanca par arabskih glavarjev,
kteri so zahtevali, da se z deli za
izboljšanje luke takoj preneha. Pa-
ša jim je naznanil, da so se dela pri-
čela s sultanovim dovoljenjem, toda
glavarji so mu odgovorili, da sultan
ni več njihov vladar, ker posluša
kristijane. Nato so pričeli glavarji
s ščuvanjem med domačini, ktere so
pozvali, naj prepode vse čufite in
kristijane. V tork zjutraj so doma-
čini napadli s kamenjem nekega Ev-
ropejca. Nesrečnej je skušal bežati,
toda Arabci so ga obkolili in razse-
kali na komade. Kakor hitro so fran-
coski in španski prebivalci spoznali
nevarnost, so bežali v svoje konzula-
te, toda na begu je bilo najmanj 8
umorjenih.

Francoski konzul d'Euville je za-
hteval, da mu dá paša vojaško spre-
mstvo, da spravi saj trupa umorjenih
na varno. Spočetka se je paša iz-
govarjal, da nima nabojev, toda ko-
nečno je vendarle dal zahtevano es-
korto, ktero so pa arabski jezdecu na-
padli in poglali v beg.

Medtem so Evropejci in čifuti pri-
bežali na jedini parnik, ki je bil v
luki, dočim so Arabci napadli delavce
v luki in streljali na nje. Več de-
lavcev je bilo ustreljenih in njihova
trupa so kasneje sežgali.

Zatrjuje se, da pride danes 20,000
Arabcev v Casablanca. Tjekaj je od-
plula francoska križarka Galilee.

Paša v Casablanki je francoski
vladi s svojo lastno glavo odgovor-
jen za splošno varnost. Francoska
križarka Forbin, ki je na Azorskih
otokih, je dobila povelje, da nemu-
doma odpluje v Casablanca.

Paris, 2. avg. Časopisje zahteva,
da se marokanskega sultana strogo
kaznuje, kajti njegova vlada je za
dogodke v Casablanki direktno od-
govorna, ker kljub zahtevi Evropej-
cev ni hotela odpozvati sedanjega
paša.

S tem, da je Francija zasedla Ud-
žo, postal je fanatizem domačinov
še večji. V Casablanki so Arabci
umorili pet Francozov, dva Španca
in jednega Italijana.

Arabski glavarji sedaj tudi zahte-
vajo, da ukaže paša v Casablanki
razdejati tamošnje železnice.

Naveličale so se svojih mož.

Dve gostilničarki v Hobokenu, N.J.,
sta sklenili, da se znebata svojih mož.
Mrs. Bridget A. Keane, ktere mož to-
či hladilno pijačo v hiši 702 Washing-
ton St., toži sedaj svojega moža na
ločitev zakona, ker jo pretepa, in
Louisa Gehmova se želi znebiti svo-
jega Gustava, ker jo je pred tremi leti
ostavil, neda bi skrbel za njo. Obe
imata v ostalem še druge ljubčke, ta-
ko da ne potrebuje baš alimentov.

Denarje v staro domovino

pošljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.55	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.30	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakasane svote popolnoma
izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave izplačuje
k. kr. poštni hranilni urad v 11. do
12. dne.

Denarje nam pošliti je najprilic-
nejše do \$25.00 v gotovini v priporo-
čenem ali registriranem pismu, večje
zneske po Domestic Postal Money
Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER CO.,
100 Greenwich St., New York.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

Vesti iz Rusije. Ustaja v Lodzu.

VSLED ŠTRAJKARSKEGA GIBA-
NJA JE PRIŠLO V IMENO-
VANEM MESTU DO
PROLIVANJA

KRVI.

Pri včeršnjem boju je bilo trideset
osob ubitih in ranjenih.

B A R I K A D E.

Lodz, 2. avgusta. V tukajšnjem
mestu je prišlo zopet do vsestran-
skega gibanja, ktero se vrši v spre-
mstvu nasilje in umorov. Sredi mesta
je prišlo včeraj do boja med voja-
štvom in štrajkarji in samo pri tem
boju je bilo trideset osov ubitih in
ranjenih. V mestu počiva vse delo.

Nemiri so se rano zjutraj zopet
obnovili, dasiravno so oblasti zelo
energične. Štrajk se bode razširil v
veliko delavsko vojno in delavske u-
nije so pripravljene na dolgotrajni
boj. Do sedanjih nemirov je prišlo,
ker je policija tekem zadnjega tedna
kar trumoma zapirala ljudi. Vse
vodje socijalistov so zaprli in ener-
gično postopanje policije proti uni-
jam se je zaključilo s tem, da so se
dosedaj jsvarne si stranke zdru-
žile.

Organizacije so odredile generali
štrajk in tako je 36,000 delavcev pri-
šlo štrajkat. Narodnjaki so bili
prisiljeni pridružiti se socijalistom.
Delavski odbor je prisilil vse trgovce
v mestu, da so morali zapreti vse pro-
dajalnice. Tudi elektrarne so mo-
rali zapreti. Več lastnikov proda-
jalnic, kteri jih niso hoteli zapreti,
so socijalisti jednostavno umorili.

Odbor je včeraj razposlal tolpe re-
volucionarjev po mestu, da razdene
vozove uličnih železnic. To so tudi
na raznih krajih storili in so potem
iz razvalin vozov pričeli graditi ba-
rikade, iz kterih so potem metali ka-
menje na policijo. Delavci so včeraj
umorili nekega delovodja in dva tr-
govca.

Popoldne je vojaštvo pričelo z mo-
bilizacijo in zvečer je prišlo na glav-
nem trgu do krvavega boja. Delavci
so streljali na vojaštvo in šele ko-
njenica jih je razguala. Mrtvece so
prepeljali takoj v mrtvašnico. Se-
daj patrolirajo po mestu kozaki in
dragonci.

Petrograd, 2. avg. V Voročeskej
guberniji je prišlo do resnih knet-
skih nemirov, pri kterih so požgali
jednajst posestev. Orožništvu ni bilo
mogoče nemire zatreti in sedaj so
poslale oblasti tjekaj kazensko eks-
pedicijo kozakov.

Odesa, 31. julija. Včeraj je prišel
nek mlad mož imenom Melnikov na
polietjski urad ter izjavil: Sedem
oseb, med temi so bile tudi ženske, je
prišlo s čolnom ter ga odpelvalo v ne-
ki podzemski prostor. Tamkaj so ga
slekli ter ga mučili, da bi kaj zvedel o
"zvezi ruskih ljudi", ktere član je
Melnikov. Zbadali so ga z noži ter mu
prijeli lase. Na to so ga obsodili na
smrt. Ko je pa opazil, da gredo mimo
ljudje, je pozval na pomoč, vsled če-
sar je vsa banda zbežala. Policija se
je podala na lice mesta ter je našla
čoln s sumljivimi osebami. Telo Mel-
nikovo je vse polno ran. Njegovo stan-
je je opasno.

Štrajk premogarjev v Pennsylvaniji.

Cónnellsville, Pa., 31. julija. Nad
tisočpetsto premogarjev in dminarjev
premogovih rorov Wick Haven in
Whitsett od Pittsburg Coal Co., so
pričeli štrajkati v znak sočutja z oni-
mi delavci, kteri zahtevajo, da se
skrajša delavni čas na osem ur na
dan. Ako prepri v kratkem ne bode
končan, pričelo bode štrajkati še na-
daljnih tisoč premogarjev.

Ženski premogar.

Washington, Pa., 1. avg. Včeraj se
je neki premogar pri delu poškodoval
vsled češar so ga prepeljali v bolnico.
Tu se je dogotal da je bil dotični pre-
mogar ženska in sicer Slovakinja Su-
zana Povlejeva, ktera je že tri leta v
moškej obleki marljivo delala najtež-
ja dela zajedno s svojim možem po
raznih rudnikih. Suzana ni nevarno
ranjena, toda njenega moža so zaprli,
ker je grešil proti zakonu s tem, da
je dovedel na delo svojo ženo. Kanno-
van se bode strogo.

Razne novosti iz inozemstva.

RUSKI IN NEMŠKI CESAR SNI-
DETA SE NA MORJU: SE-
STANEK JE POLITIČ-
NEGA POMENA.

Tudi kralj Edward in Fran Josip se
snideta v Ištu; zvestoba ru-
skih častnikov.

ANAMSKI KRALJ ZAPRT.

Petrograd, 2. avg. Car Nikolaj je
včeraj s vojo yachto Standard odpul-
il iz Kronštada, da se na nemškem vo-
dovju snide z nemskim cesarjem Vi-
ljemom. Carja spremljajo štiri vojne
ladije. Carinja se je v Kronštadu po-
slovala od carja in

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANK SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leto velja list za Ameriko . . . \$3.00
" pol leta . . . 1.50
" leto za mesto New York . . . 4.00
" pol leta za mesto New York . . . 2.00
" Evropo za vse leto . . . 4.50
" " pol leta . . . 2.50
" " četrta leta . . . 1.75
V Evropo pošiljamo skupno tri številke.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemni nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglaševanje deset vrstic se plača 30
centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vzemljejo.

Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče
naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom la pošiljamo naslednje naslov:
"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Rector.

Sodbe v Kentuckyju.

—

V Georgetown, Ky., se v kratkem
prične četrta porotna obravnava proti
Caleb Powersu, radi umora governerja
Goebelja. Caleb Powers je bil že
trikrat pronajden krivim, dvakrat
obsojen v desmrtino ječo in enkrat
v smrt na vešilih. Onstran meje
Kentuckyja, v Indiani, živi bivši go-
verner Taylor, kteri je baje ta umor
priredil in ki je vedel natančno, ke-
daj bo njegov naslednik umorjen.
V Indiani je svoboden in tje kaj so
ga preselili pod pretvezo, da v Ken-
tuckyju ne more pričakovati nepril-
stnosti obravnave.

V ječi sta nadalje James Howard,
kteri mora sedeti vse življenje, ker je
poslal Goebelju smrtonosno svinenko
in Henry Youtsey, kteri je po naro-
čilu tedanjega državnega tajnika
Powersa dal Howardu ključ pisarne
državnega tajnika, da je mogel skozi
okno ustreliti governerja, dočim se je
Powers peljal v Louisville, da tam
pove, da je on pripravljen umor po
naročilu Taylorja in tudi najel mo-
rileca. Tako trdila obtožnica in to
se je tudi dokazalo pred tremi porot-
nimi sodišči. Umor se je izvršil pred
sedmimi leti in sedaj se prične čer-
ta tozadnja obravnava, samo radi
tega, da se, ako mogoče, prouzroči-
telja tedanjega umora oprosti.

Sistematično se je vplivalo na jav-
nost tako, da bi morala misliti, da so
obtoženci nedolžni in da so bili po
nedolžnem obsojeni.

To so zločini, kakršni se zamo-
rejo vršiti le v krogih pravih domo-
dinov; kljub temu se pa poštenim
naseljencem očita, da so oni krivi za
večino zločinov, kar se jih izvrši v re-
publiki....

Če mož čez ojnice uhaja.

V Berlinu je krojaški mojster G.
sicer oženjen, vendar ima to nagnje-
nost, da so mu poleg njegove žene
všeč mlada dekleta, taka, ki so komaj
odrasla kratkim krilom. Ko je žena
zvedela za to možovo slabost, se je
zelo razjezila in šla na sodišče ter
vložila tožbo na ločitev zakona. Na
prošnjo moža, kterega je s tem ho-
tela pravzaprav samo pripraviti na
pravo pot, je pa tožbo umaknila. Mo-
jster je se pa ni nič poboljšal. Mla-
de dame so mu bile slej kot prej všeč
in dobival je od njih parfimirana
pisemca na ime nekega študenta
Schumeka, ki je prejšnje leto stano-
val v njegovi hiši. Na študente je
mladi ženski svet tudi v Berlinu ves
neumen! Ko je gospa krojačica nala-
šila neko tako ljubezno parfimirano
pismo, je bila vsa iz sebe in pi-
sala je na polje anonimno pisemce
sledede vsebine: "Prosim, kaznjete
zapeljivca Riharda Schumeka, ki sta-
nuje v ulici... št... Sirovina mi je
zamašil usta, da sem bila vsa krvava.
Stara sem šele 15 let in se zdaj usmri-
tim, ker me je podlež onečastil." —
Polietja je kmalo dognala, da je ta
15letna onečastena deklica krojačica
G., zato je državno pravdnostno dvi-
gnila proti njej obtožbo. Obsojena
je bila obtožena na en mesec zapora.
Ta čas bo pa mož čisto neovirano
skalal čez zakonske ojnice.

NAZNANILO.

Člani društva "Novo stolječe" od-
sek št. 142 N. H. Z. v Irwinu, Pa.,
so prosti, da se dne 11. avgusta ude-
ležijo redni seji radi volitve novega
odboru. Kdor slučajno ne pride, po-
stopalo se bo de z njim po pravilih
N. H. Z.

Franjo Grgurina, računovodja.

(12-9)

Georgia.

Postavodaja države Georgije je
sprejela novi prohibicionistični za-
kon, kteri razširja prohibicijo tudi
na večja mesta v imenovanj državi,
kajti po sedanjem Local Option za-
konu se je itak ni smelo v 135 od 150
countyjev prodajati opojno pijačo.
Skoraj vse južne države so v novejšem
času uvedle prohibicijske zakone,
vseled kterih je zabranjeno izde-
lovanje in prodajanje opojnih pijač.
Vsi taki zakoni so ustanovljeni in
naperteni pred vsem proti lenim za-
morem. Na jugu so brezdvomno
mnenja, da bi zamorci ne izvršili to-
liko kriminalnih napadov na ženske,
ako bi ne imeli prilike opiti se, ozi-
roma pijančevati.

Čemu pa ne izdelajo na jugu raje
zakone, kteri bi prepovedali prodajo
opojnih pijač zamorem? Dandanes
imamo zakone, kteri prepovedujejo
prodajati take pijače Indijancem.
Mogoče je pa, da zvezna ustava pre-
poveduje, da se v tem pogledu z za-
morci ravno tako postopa, kakor z
Indijanci. Vendar se pa tudi lahko
ustava v tem smislu spremeni.
Na jugu žele, da bi se tam pričeli
naseljevati evropski naseljenci, kteri
vsil so privajeni opojnim pijačam.
Taki naseljenci pa gotovo ne bodo
hoteli ostati v državah, v kterih vla-
da neomejena prohibicija. Južne dr-
žave naj si vzamejo državo Iowa za
vzglede, ktere prebivalstvo se vedno
pomajšuje, in sicer jedino radi ne-
smislene prohibicije.

V državah Nove Anglije se prohi-
bicija ni obnesla. V Vermontu, kjer
je vladala saj po imenu, so jo zopet
odpravili. V Maine se na njo nihče
ne ozira in služi le politikom v svr-
ho gafa. Ravno to velja tudi o
državi New Hampshire. Na jugu se
bode ravno tako godilo.

Narave namreč ni mogoče spre-
meniti z nasiljem in dobra vzgoja, dobro
plačano delo, zabava in pri tem ne-
koliko pijače so boljše sredstva v
prid morale, nego nasilni zakoni.

Čateške toplice na Do-

lenjskem.

—

Prvotni vir leži kakih 10 minut
južnoistočno od vasi Čatež v kotlini
na vzhodnem travniku, ležečem med
staro in novo državno cesto. Južno
nad izviri se vspenja hribovit, kaj
račionelno kultiviran svet, kterega
pretežno obseg zavzema zares obudo-
vanja vredni prostorni sadni vrt go-
spoda dra. Loeschiga, odvetnika (če
se ne motim) v Slov. Gorah na Šta-
jerskem. Istočno in pa višje gori se
razprostirajo impozantni lesovi bu-
kovja. Iz teh lesov veje semkaj proti
Savi čist krepilni goški zrak. Kraj
sam nazivljajo domačini "Pod sv.
Vidom". Višje gori na hribu stoji
namreč prijazna cerkev sv. Vida
z mikavnim razgledom daleč na-
okolo.

Ali ta vir opravičuje pravilice on-
dnegega ljudstva, da so ta stale ne-
kdaj rimske toplice? Po mojem
skromnem mnenju — da! Sicer, ko-
likor je meni znanega, ne nahajamo
poročila o teh toplicah potrjenega v
nobeni zgodovinski verjetni listini.
Ampak jaz mislim, če bi ne bilo na
naši zgodovinski znameniti Dolenj-
ski v istini veliko več zanimivosti,
deloma že najdenih, deloma še skri-
tih in neznanih, nego le tistih, ki
so nam jih uvekovečili prejšnji zgo-
dovinarji in pisatelji, potem bi bili
jako revni na zgodovinskih zanimi-
vostih. To pa nismo! Saj ne naha-
jamo nikjer zaznamovanega niti ko-
pališča, ki je stalo na tem mestu še
pred komaj pol stoletja, ki se ga še
dobro spominjajo tisti takozvani naj-
starejši ljudje. Da se torej pridru-
žimo narodovi tradiciji glede verodo-
stojnosti teh rimskih toplic, za to
imam več tehničnih razlogov. Ome-
njam tu le nekatere.

Ne daleč nazaj je stalo ob tisti ce-
sti, pod katero leži ta vir, znamenito
rimsko mesto "Noviodunum", to je
brezdvomno dokazano. Istotako do-
kazano je tudi, da se nahajajo še
danes ostanki rimskega mrljavega stu-
denca ob vzhodju ravno istega po-
gorja in na mestu, ki po vsej svoji
naravni in krajevni legi popolnoma
naukuje kraju vročega vreleca. Oba
izvira sta si le malo narazen. Da
pa tukaj pri vročem vrelecu vsaj na
videz ni več najti ostankov rimske
zgradbe, ni se čuditi, ako se uvažuje
dejstvo, da so vir, če ne prej, že vsaj
v 18. do 19. stoletju Brežičani osvo-
jili za se ter ob napravi primitivnega
kopalnišča uničili ostanke rimske kul-
ture. Sicer pa računamo tudi lo-
gično! Da stoji ta gorak vir, to je
neovrgljivo. Kdaj je nastal? Ako
bi bil navstal še le v novejši dobi,
bi bil to naravni čudež, ki bi bil go-
tovo našel svojega kronista. Saj so
ga našli tudi oni spodaj v Kranjskih
vrbinah leta 1797 na novo prodri-
li izvir! Ako bi se bil ta zgorejšji
vrelec našel istodobno, bi gotovo ne
bili pozabili nanj. Umevno je torej,
da je moral obstajati že davno po-
preje; da pa na ključnem viru ni bil

znan, je bila temu nekaj vzrok okol-
nost, da je bil vsled združenja z mr-
zlo vodo premalo gorak, da bi vzbujal
splošno pozornost. Ponajveč pa —
po mojem prepričanju — tega vreleca
drugi niso poznali zato, ker — ali-
bog, moram reči — je še dandanes
celo veliko Kranjcev, ki jim je ime
"Čateške toplice" nekaka deveta de-
žela. Da temu ni tako, ne bil bi teh
krajcev omenjal v obširnih opisih v
"Edinosti". Ne da bi bi se hvalili, ven-
dar po izraženi mi priznanji lahko
rečem, da sem s temi članki po svo-
jih močeh vsaj nekaj storil za odkri-
tje in poznavanje krajevnih zanimi-
vosti ne samo na račun ljubavi do
svoje rodne zemlje, ampak tudi na
konto pri nas še vedno premalo giba-
jočega se pljuškega prometa.

Toda moj namen ima višje cilje.
Rodoljubni, ali recimo vsaj špekula-
tivni Slovenci! Naša Dolenjska je
izredno bogata gorkih vrelecev. Naša
je ta dragocena gruda, slovenska je
zemlja, izpod ktere osirja nam tako
ta vrela na dan. Toda, Slovenci, ro-
ko na srce: Kteri teh vrelecev je v
naši roki? O kterem — vsaj zna-
menitejem — moremo reči: Ta vre-
lec iz osirja slovenske zemlje je naša
last, je posest Slovencev, je slovenski
vrelec? Klonimo glavo k tlom te
naše slovenske zemlje in priznamo:
ne jeden teh vrelecev iz slovenske zem-
lje ni naša slovenska last! Nostra
culpa. Da, naša je krivda, da je
temu tako. In da bi temu ne ostalo
še tudi v bodoče tako, to bodi moja
in vroča želja slovenskega naroda
tam doli ob skrajni periferiji naše
slovenske dežele. Dajmo si nabaviti
na tem kraju svoje slovenske toplice
in kopalnice, kakoršnih je malo na
Kranjskem! Nisem geološki strok-
ovnjak, a vendar smelo in s prepri-
čanjem trdim, da bi se dala toplina
tega vreleca izdatno zvišati, kakor hi-
tro se mu odvodi žila z mrzlo stu-
denčino. Če dosega njega tempera-
tura še sedaj, ko je spojen z mrzlo
vodo, izdatno višino 22—24 stopinj
Celsija, in če merijo njegovi izviri
globoko doli ob Savi 44—50 stopinj
Celsija, lahko bi se dala temperatura
primerno regulirati. Treba je po-
kusiti! In poskusiti sami na tem me-
stu bi ne stali mnogo. Vsaj spočetka
ne bi bilo treba bogzna kak visoko
leteti z napravami. Osvojiti si je
treba dotično parcelo in kraje blizu
nje. Kakor mi je pripovedoval mož,
ki me je vodil do tega vreleca, vrli
narodnjak g. Anton Orekar, mizar na
Čatežu, bi bila oba posestnika dotič-
ne parcele (in sicer že omenjeni ad-
vokat Loeschig in posestnik Anton
Tomše) prav rada pripravljena ta-
mošnji svet odstopiti pod prav ugo-
dnimi pogoji. Uvaževati se mora tudi
izredno romantična lega vsega kraja,
kakor nalašč pripravnega za kopa-
liščne goste in letoviščarje. Blizu
železnice, blizu mest, tik ob državnih
cesti, ob vodi in ob vzhodju goratih
lesov. Za letoviščarje kakor nalašč
prirejeno. In kar je konečno velike
važnosti: tukaj se ni treba nikdar
bati ovir vsled poveljen in poplav,
kakor je to, žalibog, zaznamovati gle-
de spodaj stoječih toplic. Kraj leži
dovolj visoko.

Preostaja edini pomislek glede
obstoječih naprav spodej v kranjskih
vrbinah. Morda bi ondodni lastnik
prepuštil novemu podjetju svojo pri-
mitivno napravo. Najbolje bi bilo
to! In ako bi ne hotel, le njegova
škoda. Kajti vsak gost bode rajši
uporabljal kopelj in bivanje, kjer je
varen pred naplavi Save in kjer biva
v najbližji dotiki s prijazno ležajo-
vasico, kakor tam doli v nekultivi-
rani samotni sredi vrbin.

Predno zaključim, dolžnost mi je
spopolniti še nekaj opazk. Namreč
glede zveze prvotnega izvira z iz-
virki doli v vrbinah. Če sem si iz
kopelji proti viru idoč že takoj do-
mneval, da mora pod ondodnim sve-
tom teči žila od zgornjih vrelecev, in
da se mora to tudi na polju poznati,
se nisem zmotil. Moj zgornji ome-
njeni znane Orekar mi je sam pravil,
da teče žila ravno pod njegovimi nji-
vami in da je po letu na dotičnih
krajih vsaka rast takoj porumenela.
Tako tudi po zimi višje zgornj nad
izvirom nikdar ne ostaja sneg ležati.
Poleg tekoči mrzel studene bi se dal
odvesti in uporabiti kakor izborna
gorska studenčnica za pitno vodo in
mrzle kopelji. Tako sedaj (ali vsaj
za sedaj) k zaključku!

Slovenci! Z neokretno roko sem
vam v predstoječem ne odkril, ampak
le pokazal zaklad... sežite vi, morda
složno z brati Hrvati, kakor bližnji
sosed, s spretno roko po njem...
dvignite ga, dokler je še vaš! Kos
rajske dežele, kos zemeljskega raja
leži pred vami. Ljubko romantičen
kraj, tihi, osirjavljajoči raj, kakor de-
hča vijolica, skromno skrit na meji
dveh bratov — Slovencev. Kdor ljubi
mir, kdor išče zdravja, tam doli ga
najde. Pred vami leži zaklad: sežite
po njem in odprl vam bode svoje bo-
gastvo! In potomci vaši bodo govo-
rili s ponosom: Ne rimske, ampak
naše slovenske so toplice pri Čatežu!

Srebrniški.

BOJAN, NARODNJAK NA NA
"GLAS NARODA", NARODNJAK IN
NAJZANIMAJEŠE DNEVNIK!

Krvavo preganjanje Armencev.

— Poročilo misijonarjev. —

—

Na Turškem gre vse narobe. Kri-
stijan tam ne dobi pravice, ker mu
turške gosposke včasih nečesto, včasih
pa ne morejo pomagati, ker ni-
majo dosti moči in veljave.

Pod turškim cesarjem namreč ne
žive le Turki, ampak tudi več drugih
narodov. Med temi so tudi Armenci,
pošteni in delavni ljudje krščanske
vere. Te so Turki že dolgo časa sam
zatirali. Armenci so to večino
mirno potrpe in se tolažili z nado,
da se bode obrnilo na boljše. Toda
sovražstvo Turkov je postajalo vedno
večje in mazanje so začeli z mečem
v roki preganjati uboge Armence in
jim požigati njih vasi. Kako se je
vse to zgodilo, dozdaj nismo natančno
zvedeli, ker so hoteli Turki vse uta-
jiti.

V zadnjem času pa so popisali mi-
sijonarji, ki v onih krajih delujejo,
to preganjanje prav natančno in po
njih pisnim sporočilo mi sestavili na-
slednje poročilo.

Že leta 1894 so začeli Turki po ne-
kterih krajih moriti Armence. Toda
evropskeji vladarji so se potegnili
pri turškem sultanu (tako se imenuje
turški cesar) za uboge Armence in
ta je obljubil, da jih bode branil in
jim olajšal njih stanje. Nato je bil
nekaj časa mir, to se pravi, Turki
niso ravno morili Armencev, pač pa
so jih še zmeraj zatirali, da je bilo
groza.

Zdaj je hotelo nekaj Armencev,
bilo jih je okoli 400, meseca septem-
bra 1895 pokazati v Carigradu, kjer
prebiva turški cesar, očitno svojo za-
lost in nezadovoljnost. Turke je to
jezilo in so planili na nje z orožjem
v roki. Armenci se pa niso dali meni-
ti tebi nič pobiti in so se postavili
v bran. Nato se je začel po mestu
boj, kteri je trajal več dni. Turki
so napadali tudi popolnoma mirne
ljudi in jih mesarili ter pobijali.

Le s težavo se je posrečilo turške-
mu sultanu, da je napravil mir v svo-
jem glavnem mestu.

Malo dni po teh dogodkih se je
začelo mesarjenje v vasi Akisar, kjer
je prebivalo okoli 150 armenskih družin.
Ker je bil tisti dan ravno se-
menj, je prišlo tudi iz sosednih krajev
dosti ljudi v vas. Tu planejo na
določeno znamenje Turki na neoboro-
žene in nič hudega slutete kristijane,
jih brez usmiljenja pobijejo in zme-
čejo njih trupla v vodnjake in v mi-
mo tekočo reko, da bi jih gosposka
ne zapazila. Šele proti večeru je pri-
šel iz bližnjega mesta turški povelj-
nik in zapovedal mir.

Dne 4. oktobra se je začelo grozno
klanje v Trapeuntu, glavnem mestu
neke turške pokrajine ob Črnem mor-
ju. Najprvo se je zaslislalo po mestu
trobentaženje, kar je bilo določeno za-
namenje. Zdaj napadejo turški razboj-
niki od vseh strani kristijane in jih
more in mučijo cele štiri dni. Toda
to še ni bilo dovolj. Siloma uderajo
tudi v hiše armenskih trgovcev, po-
berejo vse blago po skladiščih in pro-
dajalnicah in razbijajo omare, v kterih
je bil shranjen denar; gospodarje
pomore z vsemi pomočniki vred.

Še celo praznih hiš niso pustili pri-
miru, ampak jih požgali in razdejali,
tako da so bili oni reveži brez strehe,
kterim se je posrečilo ubežati groz-
nemu klanju. Da bi se ne zmotili,
so še popred vsako armensko hišo
s posebnim znamenjem zaznamovali.
Niso si namreč upali napasti hiš tu-
jecev, ker so vedeli, da bi jim stopili
potem tuji vladarji na prste.

Pri vsaki zaznamovani hiši so naj-
prej z meči, sekirami in bajoneti raz-
bili vrata. Nato so udri v hišo;
grozovitosti, ktere so tukaj počeli z
ubogimi trpinami, ne moremo in ne sme-
mo popisati. Neki nemški popotnik,
kteri je nekaj dni potem šel skozi
mesto, pravi, da je videl po vseh ce-
stah in trgih široke mlake krvi. Ka-
kor se zmeraj dozdaj, tako se je tudi
tukaj pokazalo, da so najboljši pri-
jatelji revežev in trpinov katoliški
duhovniki in redovniki.

Več sto preganjanj Armencev je
namreč dobilo v onih nevarnih dneh
vrno zavetje pri kapucinih, ki so
stanovali v mestu, in pri šolskih bra-
trih. Pri zadnjih je nasadil pogumni
brat Jožef na streho francosko za-
stavo in vzal pod njeno varstvo okoli
1500 nesrečencev. V samostanu za-
seveda nastala velikanska gnječa,
vendar so obdržali bratje reveže to-
liko časa pri sebi, da se je vrnil mir
v razburjeno mesto. Neki armenski
duhovnik se je skril v klet in je ostal
tu šest ur, akoravno bi se bil akoraj
zadavil. Truplo bogatega trgovca so
našli v drobne kosce sesekano. Vseh
pomorjenih je bilo najmanj 800—900.
Šele četrty dan je posega gosposka
vmes in ukazala najhujše razbojnik-
sežreti in postreliti. Toda kaj je to
potem, ko je nedolžna kri še prelitla!
Taj prvi nesreči je sledila druga,
namreč lakota in bolezen; 500 katoli-
ških družin je ostalo brez kruha in
brez pravega stanovanja.

Še hujše kaj tukaj se je godilo v
Bazman, glavnem mestu Armencev.

ga. Dne 30. oktobra se je zaslislalo
ravno opoludne zgovorno znamenje
in takoj so začele po vsem mestu po-
kali puške. V treh urah so bile že
vse armenske hiše, skladišča in pro-
dajalnice prazne in oropane, trgovci
in vsi služabniki pa so ležali mrtvi
na trgu in po cestah. Vošeno prohi-
valcev so pomorili že v hišah. Ne-
usmiljeno so sekali tukaj glave. Ni-
so jih ganile ne solze nedolžnih o-
trok, ne do srca segajoče zdihovalne
mater, ne boječi klici nesrečnih de-
klet. Kogar so dosegli morilci, je
moral umreti, naj je bil že star ali
mlad, zdrav ali bolan. Pero se brani
popisati vse, kar se je godilo tisti dan
v nesrečnem mestu. Šele noč je usta-
vila grozno klanje.

V srce segajoče je bil drugi dan po-
gled po mestu Bazmanu. V hudem
mrazu so taval otroci, kterim so po-
bili starše, po mestu in po okolici;
bili so vsi lačni in premrazeni. Oni,
kteri so ubežali gotovi smrti, so se
zdaj vrnili in začeli iskati svoje do-
mače. Tu so jokali otroci okolo svo-
je mrtve matere, tam je zdihovala
žena za svojim možem. Slišalo se je
upitje ranjenih in ječanje umirajo-
čih.

Zdaj so začeli tudi mrtve pokopa-
vati. Turška gosposka je dovolila,
da je smel vsak svoje domače pokopati.
580 mrtvih je bilo pa tako raz-
mesarjenih, da jih niso mogli spo-
znati; zato so jih položili v jeden
skupen grob. Duhovniki, kteri jih je
blagoslovil, je od žalosti komaj za-
mogel pogrebne molitve opraviti.

Skoraj neverjetno je, da so se tudi
turški vojaki udeležili moritve in to
na povelje svojih višjih. Neki An-
glež je pral turške vojake: "Kje
ste bili, ko se je klanje začelo?" Ti
mu odgovore: "Ravno smo kvartali,"
kar zaslislamo glas trobente, ki nas je
klical skupaj. Hitro se postavimo
v vrsto. Naš častnik nam reče: Na-
brusite svoje sablje; potem pa po-
jdite in pomorite vse kristijane, kol-
kor jih zamorete v šestih urah. Ubij-
te vsakega, kogar zagledate!" In
res niso smeli vojaki nikomur pri-
zanesiti. Jeden izmed njih je hotel svo-
ga armenskega prijatelja rešiti;
častnik to zapazi in mu osorno zapo-
ve, naj ga takoj prebode.

Iz glavnega mesta se je razširilo
preganjanje tudi po deželi. Nad 50
vasi so Turki pokončali. Pridrili so
se kar nenadoma v vas med mirne,
ne slutete prebivalce in jih začeli
sekati. Vse je moralo umreti, kar
je dosegel njih meč. Na več krajih
so obstopili hiše, da ni mogel nihče
na prosti in so jih potem prestraš-
nim prebivalcem nad glavami za-
žgali. Kmalo je reveže dosegel ogenj
in začeli so klicati v neizmernih bo-
lečinah z vso močjo na pomoč.

Toda ti pretresljivi glasovi niso ga-
nili sre razdivjanih Turkov. Da,
ti so se jim še celo posmehovali in
jih zasramovali. Ko ni bilo več ži-
vega bitja v vasi, začeli so ropati.
Pobrali so po hišah, kar se jim je
zdelo kaj vredno; posebno poželjivo
so iskali denar, obleko in živeže. Zo-
dobe svetnikov so razrezali in razbili.
Po cerkvah so najprej poropali
svete podobe, potem jih pa oskrnili.
Duhovnike so brez usmiljenja pomor-
ili. Sploh so le tistim prizanesli,
kteri so odpadli od krščanske vere
in sprejeli mohamedansko, turško ve-
ro. V neke vasi je to storila polo-
vica prebivalcev in si s tem rešila
življenje. Ostali niso hoteli zatajiti
Kristusa in so morali na mestu umre-
ti. Ne daleč od tam je postala cela
vas turška; vaščani so si s tem sicer
rešili častno življenje, toda kako bode
z večnim?

Tako so razsajali Turki po celi ar-
menski deželi. Razdejali so več sto
vasij in pomorili na tisoče ljudi.
Vseh mrtvih je bilo okoli 100,000
kristijanov. Predolgo bi bilo, ako bi
hoteli za vsak kraj posebej opisati
grozovitosti, ki so se tam godile. Saj
razumni ljudje sami vedo, česa je
zmožen razdivjan človek in poznajo
sovražstvo Turkov proti kristijanom.
Priznati pa moramo, da se naha-
jajo tudi med Turki usmiljeni ljudje,
kteri ne odobrujejo ravnanja svojih
rojakov. V mestu Amazija n. pr. se
je že začelo divjanje in 50 Armencev
je bilo že mrtvih, ko zve za to tur-
ški mestni poveljnik. Ta takoj po-
kliče vojake iz vojašnice in naredi z
njih pomočjo mir. Toda kmalo bi
bil moral z življenjem plačati to svo-
je blago dejanje. Neki častnik je
namreč pred vsemi vojaki imenoval
poveljnika "prijatelja krščanskih
psov" in pozivljaj vojake, naj ga
ustrele. K sreči ga nobeden ni ubo-
gal.

Katoliškim redovnikom in usmilje-
nim sestram so Turki skoraj povsod
prizanesli. Dobro namreč vedo, da
so ravno ti njihovi največji dobrot-
niki. Neki Turek je rekel: "Ker so
nam očetje in sestre takrat, ko je
bila pri nas kolera, tako ljubezno
stregli, se jim zdaj ni treba več bati;
jih bomo že mi varovali." Še mnogo bi
lahko pisali o nesre-
čnih Armenceh, toda prostora nam
zmanjkuje. Pa naj so spoštovani
bralci še sedaj dosti groznega in ne-
usmiljenega čitali in si tudi lahko
emajlo, kolika bode in koliko pom-
kanje vlada med onimi nesrečniki, ki
so si z bogom rešili življenje. Saj so

Slovenski katoliški

podp. društvo

na Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Ustanovljeno dne 21. januarja 1902 v dr. št. 1002 (Slovenic Daily)

—

ODEBORNICI:
Predsednik: JOSIP ZALAR ml., Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: IVAN TELBAN, Box 3, Moon Run, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ALOJZIJ ZAVERL, Box 374, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

—

NADZORNICI:
IVAN DRAŠLER, Box 28, Forest City, Pa.
ANTON PIRNAT, Box 81, Duryea, Pa.
ANDREJ SUDER, Box 108, Thomas, W. Va.
FRANK SUNK, Luzerne, Pa.

—

POROTNI ODBOR:
KAROL ZALAR, Box 28, Forest City, Pa.
IVAN SKODLAR, Forest City, Pa.
ANTON BORSTNIK, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: Ivan Telban, P. O. Box 607, Forest City, Pa.

—

Društveno glasilo je "GLAS N

Dama s kamelijami.

Francoski pisatelj Aleks. Dumas (sin),
preložil dr. Ivo Šorli.

(Nadaljevanje.)

Ob petih sem skoraj tekol na Champs-Élysées.

— Če jo srečam, se naredim, kakor da je še vidim ne. Videla bo vsaj, da mi ni nič več na njej.

Na voglu ulice Royal sem jo naenkrat ugledal v njenem vozu. Prišlo je vse tako nepričakovano, da sem obledel. Ne vem, ali je to zapazila, — bil sem tako zmeden, da sem videl edino le njen voz.

Ustavil sem se in nisem šel dalje. Začel sem čitati gledališke lepake, kajti upal sem, da jo bom videl še enkrat.

V gledališču Royal je bilo naznanjeno nekaj novega. Tja pride gotovo tudi ona.

Jaz sem bil že ob sedmih tam. Vse lože so se napolnile, a Margerite ni bilo.

Zapustil sem svoj prostor in hitel po vrsti iz gledališča v gledališče, kjer sem imel le malo upanja, da jo najdem. V Vaudeville, v Variétés, v Opera-Comique, — nikjer je ni bilo. Ali sem jo s svojim pisnom preveč potrl, da se ji ni ljubilo nič več, ali pa je hotela izogniti meni in pogovoru o vsem, kar se je bilo zgodilo...

Tako samoljubne misli so mi rojile po glavi, ko srečam naenkrat na Boulevardu Gastona. Vprašal me je prvo, od kje prihajam.

— Iz Palais Royal.

— Jaz pa iz "Opere", je rekel; mislil sem celo, da si tudi ti tam.

— Zakaj?

— Ker je bila Margerita tam?

— A! Ona je bila tam?

— Da.

— Sama?

— Z neko prijateljico.

— Nobene drugega?

— Grof G... je prišel za hip v njeno ložo, toda potem jo je spremljal vojvoda iz gledališča. Mislil sem ves čas, da se prikaže tudi ti. Ob moji strani je bil namreč en sedež, ki je ostal prazen celo predstavo, in bil sem prepričan, da si ga vzela ti.

— Toda zakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

— In kdo ti je povedal to?

— Prudencea, ki sem jo srečal včeraj. Častitam, prijatelj! Take ljubice nima vsakdo! Na tako je človek res lahko ponosen, — glej, da je ne izgubiš tako hitro.

— Toda kakaj naj bom jaz povsod, kjer je Margerita?

— Ker se imata rada, za vrata!

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekline in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidropainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitrega ozdravljenja. Rabil sem

Vaš Pain Expeller 20 let drugod

in tukaj z izbornimi vsebami v

slučajih reumatizma prehlajenja,

boleznij v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne

morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.

Na vsaki steklenici je naša

varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.

F. A. D. RICHTER & CO.

215 Pearl St. New York.

Četrt ure pozneje sem bil doma in

pisal Margeriti.

"Nekdo, ki se bridko kesa nekega

pisma, ki ga je odposlal včeraj in ki

jutri odpotuje, ako mu ne odpustite,

bi rad vedel, kdaj bi se mogel zgruditi

pred Vaše noge....

Kdaj boste sami? Kajti Vi veste,

da mora biti spoved brez priš.

Del sem to pesem v prozi v zavite

ter jo odposlal po Jožetu, ki je izročil

pismo Margeriti sami. Rekla mu je,

da odgovori pozneje.

Zapustil sem svojo sobo samo toliko,

da sem šel obedit, a ob enajstih

zvečer še vedno nisem imel odgovora.

Tedaj pa sem sklenil, da mora biti

konec mojemu trpljenju, in da jutri

odpotujem.

Vsed tega sklepa in ker sem bil

prepričan, da bi itak ne mogel zapati,

nisem šel v posteljo, ampak sem se

lotil pospravljati svoje stvari v kovček.

(Dalje prih.)

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino.

BRZOPARNIKI

francoske družbe, severonemškega

Lloyda in Hamburg-ameriške proge,

kteri odplujejo iz New Yorka v Evropo,

kakor sledi:

V HAVRE

(francoska proga):

LA LORRAINE

odpluje 8. avgusta ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje 22. avgusta ob 10. uri dopol.

LA TOURAINE

odpluje 29. avgusta ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 5. septembra ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje 12. septembra ob 10. uri dopol.

LA PROVENCE

odpluje 26. septembra ob 10. uri dopol.

LA TOURAINE

odpluje 3. oktobra ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 10. oktobra ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje 17. oktobra ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 24. oktobra ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje 31. oktobra ob 10. uri dopol.

V BREMEN

(proga severonemškega Lloyda):

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 13. avgusta ob 7:30 zjutraj.

KRONPRINZESIN CECILIE

(novi)

odpluje 20. avgusta ob 1. uri popol.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje 27. avgusta ob 10. uri dopol.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 10. septembra ob 7. uri zjutr.

KRONPRINZESIN CECILIE

(novi)

odpluje 17. septembra ob 11. uri dopol.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje 24. septembra ob 10. uri dopol.

KAISER WILHELM II.

odpluje 1. oktobra ob 11. uri dopol.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 8. septembra ob 3. uri popol.

KRONPRINZESIN CECILIE

(novi)

odpluje 15. oktobra ob 10. uri dopol.

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje 22. oktobra ob 10. uri dopol.

KAISER WILHELM II.

odpluje 29. oktobra ob 10. uri dopol.

V HAMBURG

(Hamburg-ameriška proga):

DEUTSCHLAND

odpluje 29. avgusta ob 9. uri dopol.

DEUTSCHLAND

odpluje 26. septembra ob 8. uri dopol.

DEUTSCHLAND

odpluje 24. oktobra ob 7. uri zjutraj.

FRANK SAKSEE CO.,

109 Greenwich St., New York,

kteri vam bodo točno odgovorili in vas

podučili o potovanju.

FRANK SAKSEE CO.,

109 Greenwich St., New York,

kteri vam bodo točno odgovorili in vas

podučili o potovanju.

ONI ROJAKI,

kteri želijo potovati s manjšimi stroški,

t. j. s vžitimi cenami, naj se poslužijo

AUSTRO-AMERICANA PROGE,

ktere parniki vozijo direktno med

Trstom, Boko in New Yorkom.

Parniki odplujejo:

LAURA

odpluje dne 3. septembra.

FRANCESCA

odpluje dne 24. septembra.

Dalje so še krami poštni parniki

na raspolago, kteri odplujejo kakor

sledi:

V ANTWERPEN:

KROONLAND

odpluje 10. avgusta ob 6:30 zjutraj.

ZEELAND

odpluje 17. avgusta ob 10:30 dopol.

PINLAND

odpluje 24. avgusta ob 6:30 zjutraj.

VADERLAND

odpluje 31. avgusta ob 10:30 dopol.

KROONLAND

odpluje 7. septembra ob 5:30 zjutraj.

ZEELAND

odpluje 14. septembra ob 8:30 zjutraj.

PINLAND

odpluje 21. septembra ob 5. uri zjutr.

VADERLAND

odpluje 28. septembra ob 8:30 dopol.

KROONLAND

odpluje 5. oktobra ob 3. uri popoldne.

ZEELAND

odpluje 12. oktobra ob 9. uri zjutraj.

PINLAND

odpluje 19. oktobra ob 3. uri popol.

VADERLAND

odpluje 26. oktobra ob 8:30 zjutraj.

V HAVRE:

LA BRETAGNE

odpluje 15. avgusta ob 10. uri dopol.

LA GASCOGNE

odpluje 14. septembra ob 10. uri dopol.

LA BRETAGNE

odpluje 28. septembra ob 10. uri dopol.

LA GASCOGNE

odpluje 12. oktobra ob 10. uri dopol.

LA BRETAGNE

odpluje 26. oktobra ob 10. uri dopol.

V BREMEN:

BREMEN

odpluje 8. avgusta ob 10. uri dopol.

BARBAROSSA